

«Εκπαίδευση και Έρευνα βασικός μοχλός της Ανάπτυξης»

ΑΘΗΝΑ, 26 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2024

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

ΘΕΜΑ: Επίκαιρες θέσεις της ΠΡΩ.ΠΑΙΔΕΙΑ.Α. σχετικά με την επικείμενη νομοθετική ρύθμιση για τα νέα Μη Δημόσια Μη Κερδοσκοπικά ΑΕΙ

Για μία ακόμα φορά ένα σημαντικό θέμα Παιδείας έρχεται προς ψήφιση αποσπασματικά, χωρίς προηγουμένως να έχει υπάρξει ουσιαστική συζήτηση και ένας μακροχρόνιος σχεδιασμός και προετοιμασία που θέτουν τους στόχους της Παιδείας γενικότερα τουλάχιστον για μία δεκαετία.

Η ΠΡΩΠΑΙΔΕΙΑ έχει διατυπώσει αναλυτικές θέσεις για την Παιδεία από την Πρωτοβάθμια μέχρι και την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, καθώς και την Επαγγελματική Εκπαίδευση, θεωρώντας όλα αυτά τα στάδια ένα ενιαίο σύνολο, που πρέπει να αναμορφωθεί βάσει ενός καθολικού σχεδιασμού¹.

Η ΠΡΩΠΑΙΔΕΙΑ έχει επίσης εκφράσει συγκεκριμένες θέσεις για την Έρευνα², έναν τομέα ζωτικής σημασίας, που παρουσιάζει παραπλήσια προβλήματα, τα κυριότερα των οποίων είναι η απουσία Εθνικής Πολιτικής και Στρατηγικού Σχεδιασμού, η διοικητική και θεσμική πολυδιάσπαση των Ερευνητικών Ιδρυμάτων, η έλλειψη σταθερής και προβλέψιμης χρηματοδότησης, που αποτελεί αίτημα των Ελλήνων επιστημόνων εντός και εκτός συνόρων, αλλά δυστυχώς χωρίς αποτέλεσμα μέχρι στιγμής³. Τέλος, η δύσκαμπτη και τεράστια γραφειοκρατία αποτελεί τροχοπέδη τόσο στην Έρευνα όσο και στην Ανώτατη Εκπαίδευση.

Ένας ευρύτερος σχεδιασμός για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση θα πρέπει να περιλαμβάνει το πλήθος, τον ακαδημαϊκό προσανατολισμό και τον γεωγραφικό προσδιορισμό των Ιδρυμάτων, τα οποία χρειάζεται η χώρα, τη σωστή χρηματοδότησή τους και τη θέσπιση πολιτικών, ώστε τα Ιδρύματα αυτά να αποκτήσουν περισσότερη αυτονομία και λιγότερη γραφειοκρατία. Για παράδειγμα, μία επίκαιρη ανάλυση, που δημοσιοποιήθηκε αυτές τις μέρες, από το Συμβούλιο Ιδρύματος του ΕΜΠ δείχνει την έκταση της σοβαρής

¹ <https://prwpaideia.eu/wp/epitelikisynopsi/>

² <https://prwpaideia.eu/wp/aei-erevna/>

³ <https://www.nature.com/articles/d41586-022-01997-1>

υποστελέχωσης και υποχρηματοδότησης στην οποία βρίσκεται σήμερα το ιστορικό Ίδρυμα⁴. Ανάλογα κείμενα έχουν αρχίσει να εμφανίζονται και από τα Συμβούλια Ιδρύματος άλλων Πανεπιστημίων.

Η αξιολόγηση μέσω της ΕΘΑΑΕ θα πρέπει να αφήνει ουσιαστικό στίγμα στην πορεία κάθε Ιδρύματος και Σχολής. Τέλος, χρειάζονται σοβαρά μελετημένες θεσμικές και μη παρεμβάσεις, ούτως ώστε τα Περιφερειακά Ιδρύματα να μπορέσουν να ανταγωνιστούν ισότιμα αυτά της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, ιδίως στο επίπεδο στελέχωσης, φοιτητικής στέγης και λοιπών υπηρεσιών φοιτητικής μέριμνας.

Αν το θέμα της ίδρυσης Μη Κερδοσκοπικών Μη Δημόσιων Πανεπιστημίων ερχόταν προς συζήτηση ενταγμένο σε ένα καθολικό πλαίσιο όπως το παραπάνω, θα περιελάμβανε τουλάχιστον τα ακόλουθα σημεία:

- Συσχέτιση με την αναθεώρηση του (ανάδελφου) άρθρου 16, το οποίο δεν επιτρέπει τη λειτουργία ΑΕΙ με τη μορφή ΝΠΙΔ.
- Ανάλυση του συνολικού αριθμού και των ειδικοτήτων των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων της χώρας και της αναγκαιότητας δημιουργίας νέων.
- Αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου των Δημόσιων Πανεπιστημίων, ώστε να λειτουργεί υγιής ανταγωνισμός μεταξύ των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων όλων των μορφών.

Πλαίσιο λειτουργίας Μη Δημοσίων ΑΕΙ

Παρόλο που το ακριβές περιεχόμενο του επικείμενου Νομοσχεδίου δεν είναι γνωστό, η ΠΡΩΠΑΙΔΕΙΑ εκφράζει τις ακόλουθες θέσεις:

- Δεν αντιτίθεται στη δημιουργία αυτών των Μη Δημόσιων, Μη Κερδοσκοπικών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, εφόσον αυτά ενταχθούν στον συνολικότερο Εθνικό Στρατηγικό Σχεδιασμό της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στη χώρα μας.
- Είναι απαραίτητο η λειτουργία τους να τεθεί υπό αυστηρή Αξιολόγηση και Πιστοποίηση από την ΕΘΑΑΕ.
- Είναι απαραίτητος ο καθορισμός των προσόντων των διδασκόντων ανάλογα με αυτόν που ισχύει και για τα Δημόσια Πανεπιστημιακά Ιδρύματα.
- Πρέπει να θεσμοθετηθεί δημόσια διαδικασία Πιστοποίησης των γνώσεων των αποφοίτων.

⁴ <https://www.ntua.gr/el/news/announcements/item/3856-anakoinosi-tou-symvouliou-dioikisis-tou-emp.>

- Χρειάζεται περιοδική Αξιολόγηση των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων και των αποφοίτων τους.
- Σοβαρά θέματα όπως η αντιστοιχία του χρόνου σπουδών και τα Επαγγελματικά Δικαιώματα των αποφοίτων πρέπει να μελετηθούν πολύ προσεκτικά, ούτως ώστε τα νέα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα να λειτουργούν σε ισότιμη βάση με τα υπάρχοντα Δημόσια.
- Εξ άλλου, σε προηγούμενες περιόδους μετάβασης της Χώρας σε αναπτυξιακές φάσεις της οικονομίας, ο ιδιωτικός τομέας αντέδρασε με επιτυχία και δημιούργησε φορείς Κατώτερης, Μέσης, Ανωτέρας και Ανώτατης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Ως παράδειγμα αναφέρουμε την “Ελευθέρα Σχολή Πολιτικών Οικονομικών Επιστημών” (1930 ως ΝΠΙΔ), η οποία μετεξελίσσεται στο σημερινό Πάντειο Πανεπιστήμιο, τις Βιομηχανικές Σχολές Πειραιώς (1938) και Θεσσαλονίκης (1948), οι οποίες μετεξελίχθηκαν στα σημερινά Πανεπιστήμια Πειραιά και Μακεδονίας αντίστοιχα, την ΑΣΟΕΕ (1920), η οποία μετεξελίχθηκε στο σημερινό Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, την κατώτερα και Μέση Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων (1927) στην Καλλιθέα, την Χαροκόπειος Ανωτάτη Σχολή (1929), το σημερινό Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο στην Καλλιθέα επίσης, την “Ιδιωτική Σχολή Μηχανικών Ευκλείδης” (1936), το σημερινό συγκρότημα Ημερησίων και Νυχτερινών ΕΠΑΛ ο “Ευκλείδης” στη Θεσσαλονίκη, τις Κατώτερες και Μέσες “Σχολές Νιταδώρου” (1920) στο Ηράκλειο Κρήτης και πιο πρόσφατα το Ινστιτούτο Βιομηχανικής και Επιχειρησιακής Επιμόρφωσης & Κατάρτισης ΙΒΕΠΕ του ΣΕΒ (1980).

Συνοδά μέτρα για τα Δημόσια ΑΕΙ

Η ίδρυση των νέων Μη Κερδοσκοπικών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων δεν θα πρέπει να οδηγήσει στην απαξίωση των Δημοσίων δια της πλαγίας οδού αλλά αντίθετα να λειτουργήσει ως κίνητρο συναγωνισμού και άμιλλας για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών εκπαίδευσης. Επομένως, η ταυτόχρονη ενίσχυση των Δημοσίων Ιδρυμάτων θα πρέπει να είναι μέρος των επικείμενων νομοθετικών ρυθμίσεων. Ενδεικτικά αναφέρουμε την περίπτωση Ιδρύματος που βρέθηκε μέσα σε ένα χρόνο να έχει 240 φοιτητές από αρχικά 70 μετά από μία σειρά συνενώσεων ομοειδών Τμημάτων, διατηρώντας όμως τον ίδιο αριθμό (14) διδασκόντων. Πως μπορεί ένα τέτοιο Δημόσιο Πανεπιστημιακών Ίδρυμα να ανταπεξέλθει στον ανταγωνισμό με ένα Μη Κρατικό του ίδιου αντικειμένου;

Παράλληλα στο ίδιο Νομοσχέδιο, πέραν των προαναφερθέντων- θα πρέπει να περιλαμβάνονται μια σειρά από μέτρα, τα οποία θα εξασφαλίζουν την ομαλή λειτουργία των Δημοσίων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων. Ενδεικτικά:

- Ευρύ πρόγραμμα προκήρυξης θέσεων ΔΕΠ, ώστε να αποκατασταθεί άμεσα η αναλογία μελών ΔΕΠ-φοιτητών σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Συγχρόνως όμως θα πρέπει να

διασφαλιστεί θεσμικά και αλλοτρόπως ότι η χρονική διάρκεια της διαδικασίας πρόσληψης θα είναι ολίγων μηνών και θα αφορά διδακτικό προσωπικό, το οποίο θα αναλαμβάνει πλήρως από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

- Εξασφάλιση στέγασης φοιτητών και διδασκόντων στα περιφερειακά Δημόσια ΑΕΙ, ώστε να μπορούν να ανταγωνιστούν την υπερσυγκέντρωση των Μη Δημόσιων ΑΕΙ, που αναμένεται να υπάρξει στις μεγάλες πόλεις και κυρίως στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.
- Μέτρα απαλλαγής των Δημόσιων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων από τη γραφειοκρατία.
- Αύξηση των οικονομικών πόρων των Δημόσιων Πανεπιστημίων και των Ερευνητικών Κέντρων.

Η ΠΡΩΠΑΙΔΕΙΑ θεωρεί πως το επιχείρημα ότι η νέα ρύθμιση θα επιτρέψει τη φοίτηση στην Ελλάδα χιλιάδων Ελλήνων φοιτητών, οι οποίοι τώρα είναι στο εξωτερικό, είναι άστοχο, για τρεις λόγους:

- Πρώτον, δεν είναι καθόλου βέβαιο (ούτε απαραίτητως επιθυμητό) ότι οι φοιτητές αυτοί, πού θα έφευγαν για να σπουδάσουν στο εξωτερικό, τώρα θα αποφασίσουν να μείνουν στην Ελλάδα επειδή έχουν ιδρυθεί Πανεπιστημιακά Ιδρύματα -Παραρτήματα του εξωτερικού.
- Δεύτερον, το μεγάλο πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας σήμερα, όπως καταδεικνύεται από διάφορες εμπειριστατωμένες μελέτες παραγωγικών φορέων, δεν είναι η έλλειψη πανεπιστημιακών αποφοίτων σε Σχολές υψηλής ζήτησης, όπως αυτές που εκτιμάται ότι θα ιδρυθούν από τα Μη Δημόσια Πανεπιστήμια, όπως για παράδειγμα Ιατρικές, Νομικές, Διοίκηση Επιχειρήσεων, Χρηματοοικονομικά, αλλά αποφοίτων Μεταδευτεροβάθμιας Μη Πανεπιστημιακής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.
- Επιπλέον, ας μη λησμονούμε ότι πολλές χώρες έχουν φοιτητές στο εξωτερικό, αλλά δεν αναδιατάσσουν τη συγκρότηση της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης τους για να τους επαναπατρίσουν. Απλά φροντίζουν να δημιουργήσουν ένα ισχυρό και διεθνώς ανταγωνιστικό Πανεπιστημιακό Σύστημα (Δημόσιο και Ιδιωτικό), το οποίο μπορεί να προσελκύσει όσο γίνεται μεγαλύτερο τμήμα από την ήδη μεγάλη και συνεχώς αυξανόμενη πίτα των ανά την Υφήλιο φοιτητών-νομάδων.

Τέλος, πιστεύουμε ότι η χώρα μας έχει όλες τις προϋποθέσεις να αποτελέσει ένα από τα σημαντικά διεθνώς ανταγωνιστικά ακαδημαϊκά κέντρα στις Επιστήμες, τις Τέχνες και τα Γράμματα.

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου

Καθηγητής Νικόλαος Μ. Σταυρακάκης

Πρόεδρος

Καθηγητής Ιωάννης Κουτεντάκης

Γενικός Γραμματέας

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Πρωθυπουργού της Ελλάδος κυρίου **Κυριάκο Μητσοτάκη**, Μέγαρο Μαξίμου, Ηρώδου Αττικού 19, primeminister@primeminister.gr
- Κύριο **Στέφανο Κασσελάκη**, Αρχηγό Αξιωματικής Αντιπολίτευσης & Πρόεδρο «ΣΥΡΙΖΑ» proedros@syriza.gr
- Κύριο **Νίκο Ανδρουλάκη**, Πρόεδρο «ΠΑΣΟΚ», info@androulakisnikos.gr, info@kinimaallagis.gr
- Κύριο **Δημήτριο Κουτσούμπα**, Γ. Γραμματέα ΚΕ ΚΚΕ, mailbox@kke.gr
- Κύριο **Κυριάκο Βελόπουλο**, Πρόεδρο “ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ”, info@elliniki-lisi.gr
- Κύριο **Βασίλειο Στίγκα**, Πρόεδρο «ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ», v.stigkas@parliament.gr, hellas.spartans@gmail.com,
- Κύριο **Αλέξανδρος Χαρίτση**, Πρόεδρο «ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ», a.charitsis@parliament.gr,
- Κύριο **Δημήτριο Νατσιό**, Πρόεδρο «ΝΙΚΗ», d.natsios@parliament.gr, nikh@parliament.gr
- Κυρία **Ζωή Κωνσταντοπούλου**, Πρόεδρο «ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ», zoikonstantopoulou@yahoo.com
- Κύριο **Κυριάκο Πιερρακάκη**, Υπουργό ΠΘΑ, minister@minedu.gov.gr.
- Κύριο **Ιωάννη Βρούτση**, Αναπληρωτή Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, vroutsis@ivroutsis.gr
- Κυρία **Ζέτα Μακρή**, Υφυπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, zmakri@minedu.gov.gr,
- Κύριο **Γεώργιο Καλαντζή**, Γενικό Γραμματέα Θρησκευμάτων
- Κύριο **Οδυσσέα Ζώρα**, Γενικό Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης, zoraso@uoc.gr, gengram@minedu.gov.gr
- Κύριο **Γιάννη Κατσαρό**, Γενικό Γραμματέα 1οβάθμια, 2οβάθμιας Εκπαίδευσης & ΕΑ gikats61@gmail.com
- Κύριο **Γεώργιο Βούτσινο**, Γενικό Γραμματέα ΕΕΚ & ΔΒΜ κ Νεολαίας, gvoutsinos@minedu.gov.gr
- Κύριο **Γεώργιο Μαυρωτά**, Γενικό Γραμματέα Αθλητισμού gmavrotas@gmail.com
- Κύριο **Κωνσταντίνο Σκρέκα**, Υπουργό Ανάπτυξης, minister.sec@mnec.gr, info@skrekaskostas.gr
- Κύριο **Μάξιμο Σενετάκη**, Υφυπουργό Ανάπτυξης & ΕΚ senetakis@parliament.gr, maximos@senetakis.gr
- Καθηγητή **Αθανάσιο Κυριαζή**, Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, secgenof@gstrt.gr
- Καθηγητή **Περικλή Μήτκα**, Πρόεδρο ΕΘΑΑΕ, Αριστείδου 1, 10559 ΑΘΗΝΑ secretariat@ethaae.gr
- **Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων**,
- **Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων**
- **Σύνοδο Πρυτάνεων Ελληνικών Πανεπιστημίων**, lilnikol@interel.uoa.gr
- **Σύνοδο Προέδρων Ερευνητικών Κέντρων**, secretary@synodos-ek.gr
- **Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ**, posdep.gr@gmail.com
- **Ομοσπονδία Λειτουργιών Μέσης Εκπαίδευσης [ΟΛΜΕ]**, olme@otenet.gr
- **Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδος [ΔΟΕ]**, secretariat@doe.gr
- **Τμήμα Παιδείας Κομμάτων του Κοινοβουλίου**
- **Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος [ΓΣΕΕ]**, president@gsee.gr, info@gsee.gr
- **Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών [ΣΕΒ]**, info@sev.org.gr
- **Ομοσπονδίες & Συλλόγους ΕΕΔΠ των ΑΕΙ**, eedip@central.ntua.gr
- **Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.)**, <https://www.gsevee.gr/>
- **Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (ΑΔΕΔΥ)**, adedy@adedy.gr
- **Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ)** info@iobe.gr
- **ΔιαΝΕΟσις** info@dianeosis.org
- **MME**

